

Vlaams
Parlement

ingediend op **1084** (2016-2017) – Nr. 2
22 juni 2017 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door Björn Rzoska

over het voorstel van decreet

van Bart Van Malderen, Jan Bertels en Joris Vandenbroucke

houdende wijziging van artikel 2.10.4.0.1
van de Vlaamse Codex Fiscaliteit
van 13 december 2013,
wat betreft het openstellen
naar feitelijk samenwonenden
van de verlaging van verdeelrecht
van de verdeeltaks bij scheiding

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting:

Voorzitter: Paul Van Miert.

Vaste leden:

Paul Cordy, Matthias Diependaele, Jos Lantmeeters, Lieve Maes, Jan Peumans, Paul Van Miert;
Jenne De Potter, Katrien Schryvers, Koen Van den Heuvel, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;
Jan Bertels, Joris Vandenbroucke;
Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

Piet De Bruyn, Annick De Ridder, Andries Gryffroy, Peter Persyn, Axel Ronse, Kris Van Dijck;
Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, Katrien Partyka;
Rik Daems, Marino Keulen;
Michèle Hostekint, Güler Turan;
Wouter Vanbesien.

Documenten in het dossier:

1084 (2016-2017) – Nr. 1: Voorstel van decreet

INHOUD

1. Toelichting door de hoofdiener.....	4
2. Algemene bespreking	4
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming	6
4. Eindstemming.....	6

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting besprak op 23 mei 2017 het voorstel van decreet van Bart Van Malderen, Jan Bertels en Joris Vandenbroucke houdende wijziging van artikel 2.10.4.0.1 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft het openstellen naar feitelijk samenwonenden van de verlaging van verdeelrecht van de verdeeltaks bij scheiding.

1. Toelichting door de hoofdindieners

Bart Van Malderen is blij dat minister Bart Tommelein aanwezig is bij de behandeling van dit voorstel. De minister kan getuigen dat het reorganiseren van het verdeelrecht al meermaals aan de orde is gesteld in de commissie. De indieners willen bewerkstelligen dat ook feitelijk samenwonenden zich kunnen beperken tot de 1 percentregel. Bart Van Malderen haalt daartoe inspiratie uit onverdachte bron. Hij citeert uit de beleidsnota Financiën en Begroting 2014-2019 (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 150/1, pagina 16) van toenmalig minister Annemie Turtelboom: "Ik stel tevens vast dat de fiscale regelgeving soms niet voldoende aangepast is aan de huidige tijdsgeest. Blijvende en fundamentele familiale verschuivingen in de samenleving, zoals het dalend aantal kinderen per gezin en de nieuw samengestelde gezinnen, krijgen onvoldoende aandacht. Daarom zal ik werk maken van een weloverwogen modernisering van onze fiscale hefbomen, in functie van moderne gezinsvormen.". Collega's van de meerderheid lieten zich bij eerdere gelegenheden al gunstig uit over die mogelijkheid om feitelijk samenwonenden een verlaagd tarief toe te kennen. De initiatieven die daartoe aan de minister werden gevraagd, bleven vooralsnog echter uit, wat toen ook werd aangekondigd, en dus moet het parlement zelf zijn verantwoordelijkheid nemen.

Het voorstel is even helder als eenvoudig. De indieners vragen om aan het tweede lid van artikel 2.10.4.0.1 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit een punt 3° toe te voegen, dat stelt: "tussen twee personen, die geen bloedverwant zijn en minstens gedurende een jaar ononderbroken ingeschreven zijn op het adres van de woning waarvan zij samen eigenaar zijn, binnen een termijn van drie jaar plaatsvindt, op voorwaarde dat het bewijs geleverd wordt dat zij een gezin vormden, zonder evenwel gehuwd of wettelijk samenwonenden te zijn en voor zover de tegenpartij zich op een ander adres heeft ingeschreven.". Die omschrijving vat het begrip feitelijke samenwoning en ontegensprekelijk alleen maar dat. Dat sluit elke mogelijkheid van misbruik of misvatting uit. Zodoende wordt er wel een bestaande onrechtvaardigheid opgeheven en zou de codex dus iets rechtvaardiger worden. Daartoe moet men elke kans benutten, of het nu om grote of kleine hervormingen gaat, vindt Bart Van Malderen.

2. Algemene bespreking

Matthias Diependaele licht toe waarom N-VA het voorstel niet kan steunen. Er is al veel over gedebatteerd, ook in de vorige legislatuur, onder meer door Ludo Sannen. Dat waren interessante discussies, want die vraag ligt elkeen na aan het hart en hij wil ze zeker niet onlogisch noemen. N-VA was zelf vragende partij bij het opstellen van het regeerakkoord om het verdeelrecht weer te verlagen van 2,5 percent naar 1 percent. Dat is intussen doorgevoerd. Men moet er zeker naar streven dat de fiscaliteit zo nauw mogelijk aansluit bij de realiteit, maar dat houdt niet in dat men mensen ervan moet ontslaan van administratieve daden te stellen. Om te kunnen genieten van het verlaagde tarief moeten feitelijk samenwonenden voor N-VA een minimale administratieve inspanning leveren, opdat het voor de overheid makkelijker te controleren zou zijn, om de administratie transparanter te maken en fraude en misbruik van die regeling uit te sluiten. Het Grondwettelijk Hof heeft die redenering gevolgd. Het Grondwettelijk Hof wees een beroep van samenwonenden op grond van vermeende

discriminatie van de hand, op basis van de argumentatie in het parlement bij de totstandkoming van de verlaging van het verdeelrecht naar 1 percent om dat niet te doen voor feitelijk samenwonenden. Die argumentatie is overgenomen in het arrest ter zake. De registratie is voor Matthias Diependaele ook een vorm van bescherming voor samenwonenden. Dat is de genuanceerde verklaring waarom N-VA het voorstel niet zal steunen.

Jenne De Potter treedt Matthias Diependaele volmondig bij. Er zijn deze legislatuur al inspanningen gebeurd om het verdeelrecht opnieuw te verlagen. Iedereen was daarvoor vragende partij. CD&V zal het voorliggende voorstel evenwel niet steunen, omdat er objectieve en juridische verschillen zijn tussen het huwelijk, wettelijk samenwonen en feitelijk samenwonen. Dat laatste doet weinig tot geen rechten ontstaan, terwijl dat voor de andere vormen wel het geval is. Het arrest van het Grondwettelijk Hof van 25 mei 2016 stelde dat er een objectieve verantwoording is om een ander, hoger belastingtarief te laten bestaan voor feitelijk samenwonenden. Op dat vlak kan er dus geen discussie meer zijn. Zijn standpunt is dat de meerderheid de inspanning om het verdeelrecht te verlagen, heeft gedaan en dat daarmee het debat kan worden afgerond.

Björn Rzoska stelt dat Groen wel degelijk het voorstel van sp.a zal steunen, zoals ook bij eerdere gelegenheden al het geval was. De fractie is gevoelig voor een aantal argumenten die de indieners hebben aangehaald en blijft die lijn dus volgen.

Bart Van Malderen is al blij dat de argumentatie Matthias Diependaele niet onberoerd laat en kijkt er dan ook naar uit dat hij ten bewijze daarvan ooit zijn hart laat spreken. Een minimale inspanning vragen kan, maar Bart Van Malderen vindt de sanctie buiten proportie. Hij meent dat mensen op andere wijze gesensibiliseerd moeten worden om bijvoorbeeld een samenlevingscontract af te sluiten. Er kunnen volgens hem evengoed redenen zijn om dat niet te doen die eigen zijn aan de persoonlijke context. Dan blijkt naderhand dat de sanctie disproportioneel groot is.

De verwijzing door twee sprekers naar het arrest van het Grondwettelijk Hof schuift hij aan de kant, omdat tot nader order het parlement de wetgevende macht is en het Grondwettelijk Hof zaken beoordeelt op basis van het bestaande wettelijke kader dat door het parlement gemaakt wordt. Als het parlement vindt dat het kader moet aangepast worden, omdat het gevoelig is voor een bepaalde problematiek en zijn hart laat spreken, dan past het dat kader aan. Hij vindt de referentie aan het arrest dus relatief. Hij vraagt de stemming zodat ieder zijn verantwoordelijkheid kan nemen.

Minister van Financiën en Energie *Bart Tommelein* stelt dat steeds duidelijker wordt dat de verschillende samenlevingsvormen een globale benadering behoeven. Hij merkt dat sp.a geregeld deelvoorstellen voor oplossingen voor die problematiek aanlevert en dat waardeert hij. De diversiteit is groot en neemt hand over hand toe, en dat vergt een aanpak. De minister wil daarover geen robbertje meer vechten, maar hij herinnert zich dat toen hij zelf nog fractievoorzitter in de oppositie was, Bart Van Malderen als fractievoorzitter in de meerderheid de verhoging van de 'miserietaks' moest verdedigen in het parlement. De minister denkt dat er nog wat problemen zijn, maar er zijn ook verschillende mankementen aan het voorstel. De minister deelt met zijn federale collega de mening dat de verschillende samenlevingsvormen in ons land onderzocht moeten worden, om te komen tot een globale benadering om ze op één lijn te zetten en discriminatie uit te sluiten. Fragmentaire aanpassingen zijn volgens hem niet de juiste weg, al is hij het er principieel mee eens dat de verschillende samenlevingsvormen een gelijke behandeling moeten kunnen

krijgen. Hij wil niet rommelen in de marge, maar bekijkt dat liever in een breder kader in overleg met het federale niveau.

Bart Van Malderen was ervan overtuigd dat een liberaal elke kans op belastingverlaging zou aangrijpen. Hij is uiteindelijk bereid om mee te stappen in het verhaal van een globale hervorming en hoopt dat de voorstellen van zijn fractie ter inspiratie kunnen dienen. Hij kondigt alvast een vraag om uitleg aan over wanneer men dat globaal kader mag verwachten en hoe men dat mag inschatten. Er wordt al een tijdje over gepraat, maar omwille van het onmogelijke wordt vaak het mogelijke niet gedaan, vandaar ook de voorstellen. Wat ten slotte de verwijzing van de minister naar de vorige legislatuur betreft, raadt hij hem aan om de apologie van Bart Van Malderen voor dit verhaal na te lezen in het woordelijk verslag.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen verworpen met 3 stemmen voor en 5 stemmen tegen.

4. Eindstemming

Het voorstel van decreet van Bart Van Malderen, Jan Bertels en Joris Vandenbroucke houdende wijziging van artikel 2.10.4.0.1 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft het openstellen naar feitelijk samenwonenden van de verlaging van verdeelrecht van de verdeeltaks bij scheiding wordt verworpen met 3 stemmen voor en 5 stemmen tegen.

Paul VAN MIERT,
voorzitter

Björn RZOSKA,
verslaggever